

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și pentru modificarea și completarea art. 337 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și pentru modificarea și completarea art. 337 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal (b91/27.02.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1137/04.03.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D225/05.03.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și completarea art. 337 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal. Prin proiect se reglementează posibilitatea obținerii permisului de conducere categoria B și BE de către minorii care au împlinit 17 ani, cu instituirea obligației ca, până la împlinirea vârstei de 18 ani, acesta să poată conduce autovehiculul numai dacă este însoțit de o persoană care deține un permis de conducere valabil pentru categoriile B sau BE, obținut cu cel puțin 10 ani anterior momentului obținerii permisului de conducere de către minor.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73

alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I pct. 1**, la **partea dispozitivă**, formularea „se introduce o nouă, lit. a¹)” trebuie reformulată, astfel: „se introduce o nouă **literă**, lit. a¹)”.

La textul propus pentru **lit. a¹)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „categoriile de vehicule B, BE” trebuie redată sub forma „categoriile de vehicule B și BE”.

5. La **art. I pct. 2**, la **partea dispozitivă**, din redactarea „litera b), se modifică”, trebuie eliminată virgula.

Cu privire la textul propus pentru **lit. b)**, semnalăm că textul supus intervenției legislative a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2024. Astfel, în redactarea actuală, acesta se referă și la categoria Tr1. Se impune, de aceea, înlocuirea expresiei „categoriile de vehicule A2, C1, C1E și Tr” cu sintagma „categoriile de vehicule A2, C1, C1E, Tr și Tr1”.

6. La **art. I pct. 3**, la **partea dispozitivă**, sintagma „articol nou” se va reda „nou articol”.

La norma propusă pentru **art. 20¹ alin. (1)**, pentru o reglementare mai clară, propunem ca expresia „până la împlinirea vârstei de 18 ani” să fie redată în debutul textului. Observația este valabilă și pentru **alin. (2) al art. 20¹**.

În plus, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „Minorul care **au** împlinit vârsta de 17 ani” trebuie redactată sub forma „Minorul care **a** împlinit vârsta de 17 ani”, iar cele două expresii „pentru categoriile B, BE” trebuie redactate sub forma „pentru categoriile B sau BE”.

Cele două observații sunt valabile și pentru **alin. (2) al art. 20¹**, iar ultima observație este valabilă și pentru **alin. (3)** al aceluiași articol.

Pe de altă parte, pentru un spor de rigoare normativă, expresia „anterior momentului obținerii” ar trebui înlocuită cu sintagma „anterior datei obținerii”.

7. La **art. 20¹ alin. (3)**, propus la **art. I pct. 3**, semnalăm că textul nu se poate referi, generic, la „persoana care însoțește un minor care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B, BE și conduce un autovehicul”, întrucât posibilitatea „însoțirii” minorului, în sensul art. 20¹ alin. (1), este prevăzută doar pentru persoanele care dețin un permis valabil pentru categoriile B sau BE obținut cu cel puțin 10 ani anterior datei obținerii permisului de către minor.

Cu toate acestea, apreciem că textul nu s-ar putea referi doar la această din urmă categorie de persoane, întrucât soluția legislativă ar avea ca efect neaplicarea normei în cazul persoanei care, deși nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 20¹ alin. (1), își asumă însoțirea unui minor care deține permis de conducere valabil pentru categoriile B sau BE și care conduce un autovehicul. Este de analizat însă în ce măsură răspunderea ar putea fi angajată în cazul unui minor care deține sau nu deține un permis de conducere valabil pentru categoriile B sau BE. În acest sens, apreciem că textul ar putea să se refere numai la persoanele majore care știu că autovehiculul este condus de către un minor care deține un permis de conducere valabil.

Trebuie precizat că o astfel de soluție legislativă instituie prezumția că majorul aflat în respectivul autovehicul și-a asumat „însoțirea” minorului, fără a mai fi necesară dovada acestei asumări, care s-ar impune în cazul în care textul s-ar referi la persoanele prevăzute la alin. (1).

Pe de altă parte, o astfel de dovadă ar fi necesară în situația în care în autovehiculul condus de minor se află mai multe persoane majore, întrucât răspunderea nu poate fi prevăzută decât în sarcina majorului care și-a asumat însoțirea minorului, astfel încât prin proiect trebuie clarificat și acest aspect.

Precizăm că stabilirea cu claritate a sferei persoanelor care pot răspunde în situația în care se află în autovehiculul condus de către un minor care deține un permis de conducere valabil prezintă relevanță și pentru normele propuse la **art. I pct. 4** pentru **art. 38**, referitoare la obligația de a se supune testării aerului respirat și/sau recoltării probelor biologice, precum și la **art. I pct. 5** pentru **art. 102 alin. (1) pct. 42** și la **art. II** pentru **art. 337 alin. (2)** din Codul penal, referitoare la incidența răspunderii contravenționale și, respectiv a răspunderii penale.

Se impune, de aceea, reanalizarea tuturor normelor referitoare la răspunderea persoanelor care însoțesc minorii care dețin un permis de conducere valabil și care conduc un autovehicul, astfel încât reglementarea să fie corectă, completă, clară și previzibilă.

Sub rezerva observațiilor de mai sus, la **art. 20¹ alin. (3)**, propus la **art. I pct. 3**, precizăm că referirea la răspunderea solidară nu poate fi prevăzută decât în cazul răspunderii pentru pagubele produse terților ca urmare a producerii unui accident de circulație.

8. La **art. I pct. 4**, în debutul normei propuse trebuie inserată abrevierea „Art. 38”.

În plus, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „precum și” trebuie eliminată din expresia „precum și examinatorul autorității

competente”, urmând să fie introdusă înaintea expresiei „persoana însoțitoare”.

Cu privire la sfera „persoanelor însoțitoare” care trebuie să se conformeze obligației de a se supune testării aerului respirat și/sau recoltării probelor biologice, ținând seama de observațiile de la punctul anterior din aviz, trimiterea la „persoana însoțitoare prevăzută la art. 20¹ alin. (1)” trebuie reformulată, astfel încât textul să acopere și situațiile în care majorul care și-a asumat însoțirea minorului nu îndeplinește condițiile prevăzute la norma la care se face trimiterea, respectiv nu deține permis valabil pentru categoriile B sau BE sau deține un astfel de permis care a fost obținut cu mai puțin de 10 ani de la data la care minorul a obținut permisul de conducere.

Menționăm că dispozițiile **art.38** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și cele ale **art. 337 alin. (2)** din Codul penal, propus la art. II, trebuie corelate, astfel încât sfera persoanelor care sunt obligate să se supună respectivelor teste și să fie aceeași cu cea a subiecților activi ai infracțiunii constând în refuzul sau a sustragerea de la îndeplinirea acestei obligații. Propunem de aceea, reanalizarea normelor propuse și sub acest aspect.

În ceea ce privește obligația instituită de text în sarcina „însoțitorului”, respectiv aceea de a se supune testării aerului expirat și/sau recoltării probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de produse sau substanțe stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, la solicitarea polițistului rutier, precizăm că reglementarea rămâne fără finalitate în lipsa stabilirii unei sancțiuni pentru fapta constând în „însoțirea” minorului care conduce un autovehicul de către o persoană aflată sub influența alcoolului sau a substanțelor psihoactive.

În acest sens, precizăm că prin proiect trebuie să se intervină și asupra **art. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002** - referitor la incidența răspunderii contravenționale, precum și asupra **art. 336 alin. (3) din Codul penal** - referitor la incidența răspunderii penale.

9. La art. I pct. 5, la partea dispozitivă, pentru rigoarea redactării, sintagma „punctul 41 și 42” se va reda sub forma „pct. 41 și 42”.

În ceea ce privește faptele stabilite drept contravenții, este necesar ca textele să fie reanalizate și reformulate, astfel încât sfera subiecților activi să reiasă cu claritatea necesară

Astfel, la **pct. 41**, norma ar trebui să se refere la conducerea unui autovehicul de către un minor care deține permis de conducere valabil

pentru categoriile B sau BE, fără a fi însoțit de o persoană care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 20¹ alin. (1).

Pe de altă parte, la **pct. 42**, textul ar trebui să se refere la însoțirea unui minor care deține un permis de conducere valabil pentru categoriile B sau BE și care conduce un autovehicul, de către o persoană care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 20¹ alin. (1).

10. Ținând seama de observația anterioară referitoare la necesitatea modificării **art. 336 alin. (3)** din Codul penal, este necesară completarea **art. II**.

Pe de altă parte, întrucât norma preconizată pentru **art. 337 alin. (1)** este identică cu cea prevăzută în prezent la art. 337, propunem ca proiectul să dispună completarea art. 337, și nu modificarea acestuia în întregime.

Având în vedere cele de mai sus, **art. II** trebuie reformulat, potrivit următorului model:

„**Art. II.** - Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și de completează după cum urmează:

«**1.** La articolul 336, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) ...».

«**2.** La articolul 337, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins:

(2) ...»”.

Pe cale de consecință, din **titlul** proiectului trebuie eliminată expresia „art. 337”.

11. În ceea ce privește dispoziția de republicare din cuprinsul **art. III**, menționăm că în prezent nu este îndeplinită condiția referitoare la republicarea actelor normative, prevăzută la art. 70 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare, întrucât există ordonanțe sau ordonanțe de urgență ale Guvernului modificatoare care nu au fost aprobate prin lege. Prin urmare, menținerea acesteia trebuie analizată în funcție de situația de la data adoptării proiectului.

PREȘEDINTE

Florin **IORDACHE**

București

Nr. 295/26.03.2024